

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0405U002097

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-05-2005

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Базилевська Марія Степанівна

2. Bazylevska Marija Stepanivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 21.06.01

Назва наукової спеціальності: Екологічна безпека

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 24-05-2005

Спеціальність за освітою: 7.070701

Місце роботи здобувача: Інститут геологічних наук Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417182

Місцезнаходження: 01054, м. Київ, вул. О.Гончара, 55-б

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): СРД 26.192.01

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут геологічних наук Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417182

Місцезнаходження: 01054, м. Київ, вул. О.Гончара, 55-б

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 87.15.91

Тема дисертації:

1. Утворення, розподіл та перенесення галогенвуглеводнів в геологічному середовищі
2. Formation, partitioning and transfer of halocarbons in geological medium

Реферат:

1. Наведено результати кількісного аналізу летких домішок, які містяться в молодих і давніх шарах льодовика о. Галіндез, Західна узбережна Антарктида. Розглянуто причини їх збагачення в льоді та процеси їх утворення із природних джерел. Результати аналізу вказують на відсутність суттєвих природних джерел фреонів, їх замінювачів і розчинників, що містять хлор, в атмосфері Антарктиди. Відзначено роль деградуючих льодовиків Антарктиди та айсбергів як локальних джерел емісії галоген- і сіркувміщуючих атмосферних домішок в умовах сучасного глобального потепління клімату. Запропоновано модель розподілу галогенвуглеводнів в геологічному середовищі та розраховані коефіцієнти моделі для поверхні різних природних матеріалів, а також для розчинення речовини в рідинах, адсорбції з води на поверхні розділу фаз і рівноваг між різними фазами. Запропонована модель задовільно описує вивчений методом оберненої газової хроматографії розподіл типових забруднювачів атмосфери між газовою фазою та модельними поверхнями. Встановлені фактори, які визначають стійкість і характеристичну відстань

перенесення в геологічному середовищі органічних забруднювачів атмосфери.

2. The results of quantitative analysis of the volatile impurities occluded in young and aged layers of glacier, Galindez Island, West coastal Antarctica, have been given. Reasons for their enrichment in the ice and processes of their formation from natural sources have been discussed. The COS, CS₂, propene, CH₃Cl, C₂H₅Cl, CH₂=CHCl, CH₃Br, CH₃I and C₂H₅I determined in considerable amounts are formed as result of biochemical reactions of ice microalgae, photolysis and redox-reactions of organic matter created from the algae. The analytical data indicate on absence of essential natural sources for chlorofluorocarbons, their replacements and chlorinated solvents in Antarctic atmosphere. Role of retreated Antarctic glaciers and icebergs as local secondary sources of sulphur- and halogen-containing atmospheric impurities emission during current global warming has been noticed. An model for partitioning of halocarbons between compartments of geological medium has been developed and the coefficients of the model have been calculated for the partitioning between air and surface of various carbonaceous materials, minerals, metal oxides, soils, plants and water as well as for the dissolution in various liquids, the partitioning between water and the interfaces and between various liquid phases. It has been shown that proposed model sufficiently describes the partitioning of 23 typical atmospheric organic pollutants between gas phase and surrogates for the environmental carbonaceous and mineral interfaces which has been studied by inverse gas chromatography method. The factors affecting on the persistence and characteristic travel distance of organic pollutants in geological medium have been established.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гожик Петро Феодосійович

2. Gozhik Petro Feodosiyovich

Кваліфікація: д.геол.н., 04.00.01, 04.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Комов Ігор Леонтійович
2. Комов Ігор Леонтійович

Кваліфікація: д.геол.н., 04.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кураева Ірина Володимирівна
2. Кураева Ірина Володимирівна

Кваліфікація: д.геол.н., 04.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Соботович Емлен Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Соботович Емлен Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.